

TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

Aleks Mikola kuoli 9.12.-02 Oulussa lyhyen aikaa sairastettuaan. Hän oli syntynyt 14.10.1920 Suomussalmella, jonne perhe oli paennut Vuokkiniemen sekavia oloja. Isä Miihkali Denisoff oli Nekkalan Ontrein poika kirkonkylästä, äiti Tuarie Kondratjeva Mehvon Kirilän tytär pienestä Piesungin kylästä.

Lopullisesti perhe pakeni Suomeen tammikuussa 1922 ja asettui asumaan Teuvalle Äystön kylään. Etelä-Pohjanmaa oli vanhastaan tuttua seutua Vuokkiniemen laukkukauppiaille ja Miihkali-isän äiti Susanna Putikka oli kotoisin Jurvasta.

Vuonna 1944 he muuttivat Haapavedelle Keski-Pohjanmaalle. Suuren perheen kaikki yhdeksän lasta osallistuivat työntekoon jo lapsuusvuosinaan perheen elannon hankkimiseksi. Aleksillekin työnteosta tuli suorastaan elämän sisältö eikä hän hennonut hellittää edes eläkepäivinä koittaessa, vaikka terveys jo heikkeni.

Sota-aikana 1943 Aleks solmi avioliiton ja muutti 50-luvun lopulla maanvilje-

lijäksi Tyrnävälle. Maatilausta luovuttiin eläkepäivien koittaessa ja palattiin tutuille seuduille Haapavedelle.

Jatkosodassa Aleks taisteli Suurmäessä, Aunuksessa, Syvärillä ja Semenskissä. Sotilasarvoltaan hän oli alikersantti ja hänelle myönnettiin ansioistaan I ja II luokan Vapaudenmitali. Isänmaan puolustaminen oli Aleksille tärkeää, samoin toiminta Rintamamiesveteraanien järjestössä. Siihen hän otti osaa sekä piirihallituksen jäsenenä että Haapaveden paikallisosaston puheenjohtajana.

Aleksia jäivät kaipaamaan vaimo ja kuusi lasta perheineen sekä siskot ja veljet perheineen. - AL

Mainospäällikkö, taiteilija **Armas Järvelä** kuoli Helsingissä 19.12.-02. Hän oli syntynyt 14.12.1918 Kaustisilla, kuulussa pelimannipitäjässä sukuun, jossa oli useita tunnettuja kansanpelimanneja; esim. Veikko-setä soitti Purppuripelimannit-yhtyeessä. Kaikkien televisiosta tuntema piirtäjä ja sadunkertoja Kylli-täti oli hänen isänsä serkku. Näin monipuolinen taiteen tekeminen periytyi Armas Järvelälle "sukuvikana".

Elämäntyönsä Järvelä teki SOK:n teollisuuslaitosten ja osuuskauppojen palveluksessa. Ura urkeni jo 14-vuotiaana Sievin osuuskaupan tiskin takana. Sotien jälkeen suoritettu Osuuskauppakoulu avasi tien eteenpäin mainoshoitajaksi, mainos-, konttori- ja suhde-

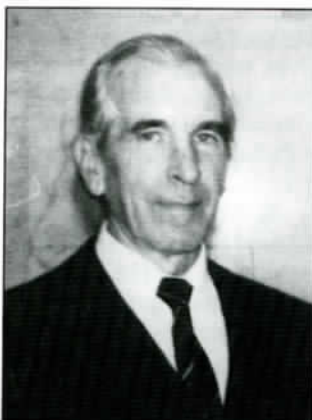
toimintapäälliköksi työpaikoina Kokkola, Lahti ja Kuopio. Vuonna 1956 hänet kutsuttiin SOK:n Helsingin tehtaiden mainospäälliköksi.

Tehtaiden lippulaivaksi kohosi kahvinpaahtimo, jonka mainonnasta tuli Armaksen keskeinen työkenttä. Tuolta ajalta on hänen työnäytteensä, kahvin ystävien suosiman Kulta-Katariina - kahvin pakkaus, jota on edelleen kauppojen hyllyissä lähes alkuperäisessä asussaan.

Taiteilijana Armas Järvelä oli monipuolinen, tuoteltias ja lahjakas. Hänen taidokas tekstausta - ja sommitelutaitonsa näkyy sadoissa adresseissa, kunniakirjoissa, pöytäviireissä sekä seurojen lipuissa, joita hän vuosien mittaan suunnitteli. Mieleen jäänein työ hänelle itselleen oli Kokkolan vuosina tehty syntymäpäiväadressi säveltäjämestari Jean Sibeliukselle.

Mainostyön ohella hänellä riitti aikaa harrastuksillekin. Hän maalasi sata muotokuvaa, ja voitti nuorena miehenä viisi Keski-Suomen mestaruutta kolmilokassa. Työtä vaati harvinaisen laaja perhoskokoelmakin ennen kuin 30 000 yksilöä oli esittelykunnossa.

Eläkevuosinaan Armas Järvelä tuli mukaan myös

KSS:n toimintaan, suureksi hyödyksi seurallamme. Hän maalasi Aleks Lahelman, Kosti Pamilon, Jorma Puustisen ja Pertti Virtarannan muotokuvat niin hyvin, että suvut tilasivat lisäkuvat kotiinsa, mukana myös Virtarannat.

Useisiin kymmeneen nousee niiden kunniakirjo-

jen, onnitteluadressien ja suvupalittelujen määrä, jotka Armas suunnitteli KSS:n ja Vuokkiniemi-seuran käyttöön.

Hän oli molempien sotiemme veteraani, sotilasarvoltaan vääpeli. - AL

Yrjö Nikoskinen kuoli 13.11.-02 Espoossa. Hän oli syntynyt 25.3.1922 Salmin Kirkkojoella. Isä oli Karjalan retkikunnassa ja monessa muussa mukana ollut Vilho Nikoskinen, ent. Vasili Nikolajeff ja äiti Mantsinsaaresta kotoisin ollut Anna Maukku.

Täytettyään 17 vuotta Yrjö meni asentajaoppilaksi Käkisalmen sähkölaitokselle. Sitten tuli talvisota ja perhe evakuoitui Kemiin. Jatkosodassa Yrjö palveli useissa joukko-osastoissa, viimeksi 6/KTR 14, jossa hän oli mukana vielä Lapin sodassa Ivaloon saakka.

Vuonna 1946 Yrjö matkusti Kajaaniin tarkoituksestaan käydä vain vihillä, mutta kun sieltä löytyi työpaikka sekä asunto, niin paluu etelään jäi pitkäksi aikaa. Yrjö työskenteli Kajaanin Oy:ssä 30 vuotta mm. tehtaan sähkölaitteiden päivistäjänä.

Eläkevuosinaan hän oli aktiivisesti mukana ay- sekä veteraanitoiminnassa, jälkimmäisessä Kainuun piirin puheenjohtajana. Karjala oli myös lähellä sydäntä: Yrjö oli Kajaanin Karjalaiset ry:n perustajajäsen.

Vanha ajatus paluusta etelään toteutui viime vuosikymmenen lopulla, kun perhe muutti asumaan Espooseen.

Yrjö oli lehtemme innoikas lukija ja lähetti arkis-

toomme tallennettavaksi mm. kuvia Käkisalmen Karjala-Kerhon toiminnasta. - SV

Ekonomi Paavo Mattinen kuoli 5.12.-02 Helsingissä. Hän oli syntynyt 3.7.1917 Inkoossa vialaiseen sukuun. Hänen isänsä Pekka Mattinen oli vuokkiniemäläinen ja äiti-Maria Kiestinkiläisen kauppiaan Roman Mitrofanoffin tytär Inkoosta.

Paavo seurasi isänsä kauppaperinteitä Lassila & Tikanojan tekstiilitukkuliikkeessä. Kun tukkuliike luopui tekstiilikaupesta, niin Paavo perusti oman agentuuriliikkeen ja johti sitä eläkevuosiinsa saakka.

Paavon isä Pekka oli seuramme tukipylyväitä. Myös Paavo liittyi sivistysseuraan, kun sitä alettiin 1950-luvun alussa nuorentaa ja toimintaa monipuolistaa. Hän oli mukana kyykkätoiminnassa ja kuului seuraan nuorentamaan perustetun jäsenoimikunnan johtokuntaan. - Kepeät mullat hyvän ihmisen haudalle. KP

Suruviesti tavoitti sukulaiset ja suuren ystäväjoukon: **Niilo Arhippainen** on siirtynyt tuonilmaisiin kotoaan Karjaalla 16.11.2002.

Niilon vanhemmat olivat molemmat sukuaan Kiestingistä. Isä oli kauppias Simo Arhippainen, ent. Arhipoff ja äiti Katri o.s. Loskin. Niilo solmi avioliiton 1943 Outi Arhippaise kanssa, joka niinkään oli kotoisin Kiestingistä. Avioliitto jäi lapsettomaksi.

Sota vei mukanaan myös Niilon heti alusta asti, jolloin hän joutui rintamalle mm. Uhtuan suunnan koviin taisteluihin. Rauhan tultua hän palveli aluksi Karjaan poliisissa, jonka jälkeen siirtyi puolustusvoimien palvelukseen eläkevuosiin saakka.

Veren perintönä hänellä säilyi kiinnostus Vienan Karjalaan ja sen kansaan elämän loppuun saakka. Vuonna 1979 Niilo Arhippainen ja Jukka Miinin kävivät Neuvostoliiton suurlehestystössä anomassa lupaa

päästä käymään Kiestingissä. Lupa myönnettiin, mikä ei siihen aikaan ollut kovin jokapäiväinen asia.

Niilo on kirjoittanut tuosta harvinaisesta matkasta seikkaperäisen selostuksen, joka myöhemmin julkaistaan tässä lehdessä.

Niilon puoliso Outi siirtyi tuonilmaisiin 2001 ja Niilo nyt vuotta myöhemmin. Aitoa, lämminhenkistä ja vieraanvaraista kotia ja sen isäntäväkeä jäivät kaipaamaan sukulaiset ja monet ystävät.

OLLI KARINOJA

MERKKIPÄIVIÄ

Sakari Hirsso täytti 60 vuotta Helsingissä 13.1.-03. Hän on seuramme jäsen ja ollut aktiivinen, taitava kyykkäpelaaja ja KSS:n kyykkäkerhon toiminnan tukipylyväitä jo vuosikymmenien ajan. Sukujuuret, äiti Maurasia, vievät Repolan Tuulivaaraan. - Parhaat onnittelumme!

■ **AUNUKSEN** tuollaisen kauppiaan "Kultahammas" Haidukaisen kauppiaisperinteet jatkuvat hyvin Suomessa. KH:n numerossa 3-4/2003 esittelimme seuramme entisen johtokunnan jäsenen Mikko Harrelan pojan, kauppat. maisteri Matti Mikonpojan ja nyt vuorossa on Mikon tytär Pirkko Harrela, 42.

Pirkko on nimetty UPM-Kymmenen viestintäjohtajaksi. Onnittelumme tehtävään, josta vanhat ukot sanoisivat: "Siit on ruaje kudamas ei pie sanua seisatua". - K.Pamilo

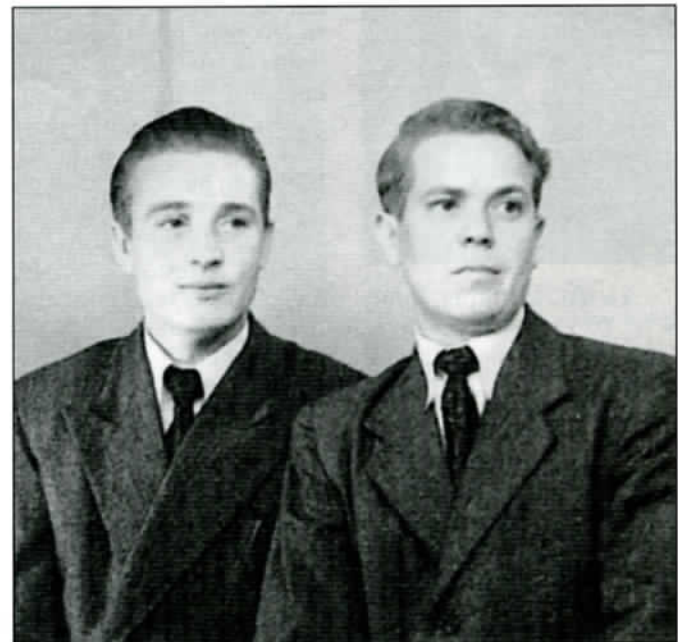
Pakolaispojat Ruotsissa

Allaoleva valokuva on otettu toukokuussa 1948 Gävlessä, kirjoittaa meille **Jussi Muistama** ent. Moisejeff Norrköpingistä. "Olimme tämän kaverin kanssa (Jussi kuvassa oikealla) töissä Korsnäsin paperitehtaassa neljä kuukautta. Saimme 500 kruunua lainaksi Ruotsin valtiolta ostaaksemme vaatteita. Tässä kuvassa meillä on jo lainarahoilla ostetut puvut.

Viikon tilistä piti maksaa aina 50 kruunua takaisin. Asuimme samassa parakissa ja samassa huoneessa. Syötiin usein samasta kattilastakin soppaa virolaisten kanssa. Tili-päivinä ostettiin pullo pontikkaa ja mentiin tansseihin Studsvikiin. Olimme molemmat - kaverini nimeä en nyt muista - vähän yli parikymppisiä. Se oli poikamiehen elämää se.

Sitten tuli riitää työnantajan kanssa ja sen seurauksena meistä kymmenkunta miestä sanoi itsensä ylös. Kaverini lähti Suomeen, Kuhmoon ja minä suunnistin Etelä-Ruotsiin".

Jos joku sattuisi tietämään jotakin tämän vasemmanpuoleisen miehen elämästä, niin ilmoittakaa - tai jos itse olet elossa - Karjalan Heimo -lehden toimitukseen Sakari Vuoristolle, puh. 03-730 4075. - JUSSI

Jussi Muistama ja kämppekaveri, jonka nimi on unohtunut, Ruotsin valtion lainarahoilla ostetuissa puvuissa Korsnäsisissä v.1948.

Vienan heimosodat ja itsenäistymisajatus

Professori Mauno Jokipii on kirjoittanut lyhyen, tiiviin pienoistutkielman Vienan heimosodista vv. 1918-1922. Alussa hän luo mielenkiintoisen katsauksen noiden tapahtumien aatteelliseen ja suurvaltapoliittiseen taustaan.

Vapaussodan Perinneliitto ry:n julkaisemassa vihkosessa on 26 sivua. Se on kuvitettu ja varustettu selventävillä kartoilla. Saatavana seuramme kirjamyynnistä hintaan 2€ +postitus.

Uhtua-seura ry

Uhtua-seuran ry:n vuosikokous Helsingissä KSS:n heimojuhlien yhteydessä ort. seurakunnan salissa lau 5.4. klo 16.00, osoite Unioninkatu 39. Tervetuloa!

